

Číslo: 22008/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa 22. 02. 2024

Názov kontrolovaného subjektu	
Gymnázium M. R. Štefánika, Slnecná 2, Šamorín	
Zriaďovateľ	Trnavský samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Edita Lysinová, riaditeľka školy

PaedDr. Danica Mičatková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 22008/2023-2024 zo dňa 19. 02. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Jana Kürtiová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Marek Nádaský, školský inšpektor, ŠIC Trnava

PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKcie

Stav a úroveň zabezpečenia prevencie a riešenia šikanovania žiakov v gymnáziu.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bolo štátne gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2023/2024 škola vzdelávala 259 žiakov, z nich 82 (4 triedy) vo 4-ročnom vzdelávacom programe a 177 (8 tried) v 8-ročnom vzdelávacom programe. Jeden žiak bol so zdravotným znevýhodnením (ZZ). Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 22 pedagogických zamestnancov a 1 odborný zamestnanec – školská psychologička.

ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1. PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy vydala po prerokovaní s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade školy **školský poriadok**. Upravoval práva a povinnosti žiakov, pravidiel vzťahov medzi žiakmi a pedagogickými zamestnancami, práva a povinnosti zákonných zástupcov žiakov. Prehľadne a vecne stanovoval pravidlá správania sa žiakov, spoluprácu so zákonnými zástupcami. Obsahoval informácie o prevádzke a vnútornom režime školy. Jeho súčasťou boli i podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a zabezpečenie ich ochrany pred sociálno-patologickým javmi, diskrimináciou a násilím. V súlade so Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach školský poriadok v článku VI. *Povinnosti žiakov* definoval formy negatívneho správania s prvkami šikanovania, vrátane kyberšikanovania a v článku XII. *Porušenie školského poriadku* vymedzil podľa závažnosti priestupku podmienky udelenia výchovného opatrenia. Školský poriadok bol zverejnený na webovom sídle školy a žiaci a ich zákonní zástupcovia s ním boli preukázateľným spôsobom oboznámení.

V škole pracovala **školská psychologička**, ktorá úzko spolupracovala s výchovnou poradkyňou. Z rozhovoru s ňou vyplynulo, že pravidelne monitorovala klímu školy, kvalitu vzťahov medzi jednotlivými aktérmi vzdelávania a realizovala screening šikanovania prostredníctvom *Dotazníka kvality školy*¹. Výsledky dotazníka boli spracované samostatne pre učiteľov², žiakov a ich zákonných zástupcov a na začiatku školského roka prezentované pedagogickému zboru, rodičom aj žiakom, čo potvrdili záznamy z pedagogickej rady a z celoškolského rodičovského združenia organizovaného v septembri 2023. V prípade, že sa v dotazníku objavili problematické oblasti³, v spolupráci s výchovnou poradkyňou a triednymi učiteľmi, navrhovala vhodné intervencie na ich odstránenie. Z dotazníkového prieskumu realizovaného v júni 2023 vyplynulo, že prejavy agresívneho správania, resp. šikanovania sa v škole vyskytli ojedinele⁴. Z rozhovoru so školskou psychologičkou ďalej vyplynulo, že intenzívne spolupracovala so žiakmi, mala vytvorený efektívny systém komunikácie s nimi. Individuálne konzultácie poskytovala aj pedagogickým zamestnancom a zákonným zástupcom žiakov. V aktuálnom školskom roku priebežne uskutočňovala osvetu v oblasti duševného zdravia a wellbeingu, organizovala adaptačný program pre žiakov Prímy a 1. A triedy a realizovala preventívny program *Blízke vzťahy bez násilia*⁵.

Výchovná poradkyňa plnila aj úlohy kariérovej poradkyne. Poskytovala poradenstvo žiakom, ich zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom v súlade s úlohami uvedenými v pláne práce. V rámci svojej činnosti úzko spolupracovala so školskou psychologičkou. Z rozhovoru s ňou vyplynulo, že v decembri 2023 zorganizovala pre žiakov školy multimediálnu prednášku zameranú na zvyšovanie emocionálnej odolnosti a vzájomného rešpektu medzi členmi školskej komunity⁶. V spolupráci s Okresným riaditeľstvom polície v Dunajskej Strede a Žitnoostrovským osvetovým strediskom pripravila pre vybrané triedy prednášky s prosociálnou tematikou⁷.

Školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní sa vo svojej činnosti orientovala najmä na primárnu prevenciu látkových a nelátkových závislostí. Žiakom poskytovala informačné materiály, rodičov informovala o preventívnych aktivitách školy prostredníctvom webového sídla školy. Prevencia drogových závislostí bola zahrnutá aj do vyučovania jednotlivých predmetov⁸.

Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že kladie dôraz na **odborný rast pedagogických zamestnancov**. Mala vypracovaný plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov pre školský rok 2023/2024. Väčšina z nich absolvovala inovačné vzdelávanie zamerané na sociálno-patologické javy (šikanovanie, extrémizmus) a rozvíjanie funkčných gramotností. Časť programu aktualizáčného vzdelávania bola orientovaná na identifikáciu nežiadúcich prejavov správania sa v online prostredí⁹.

2. RIEŠENIE PROBLEMATIKY ŠIKANOVANIA

S cieľom zistiť úroveň zabezpečenia prevencie a riešenia šikanovania žiakov zadala školská inšpekcia vybraným triedam (98 respondentov – žiakov tercie, kvarty kvinty, sexty, 1. A a 2. A) anonymný dotazník. Z výsledkov dotazníka vyplynulo, že výrazná časť žiakov (98 %) sa cítila v škole bezpečne, 2 % respondentov sa nevedeli vyjadriť. Až 94 % žiakov potvrdilo, že v škole nemajú z nikoho strach, 4 % vo svojich voľných vyjadreniach uviedli, že im na niektorých učiteľoch prekážajú najmä nevhodné poznámky a ponižujúce komentáre na adresu niektorých žiakov. Z odpovedí žiakov ďalej vyplynulo, že neboli v škole šikanovaní (100 %), niektorí jednotlivci (8 %) boli svedkami šikanovania spolužiakov. Respondenti, ktorí sa stretli so šikanovaním uviedli, že jeho najčastejším prejavom bolo ponižovanie

¹ Dotazník kvality školy bol zadávaný všetkým žiakom a zákonným zástupcom pravidelne v dvojročných intervaloch od začiatku školského roka 2014/2015

² formou individuálneho vyhodnotenia

³ šikanovanie, vzťahové problémy, nevhodná komunikácia medzi žiakmi alebo žiakmi a učiteľmi

⁴ problematické vzťahy medzi žiakmi v triede Kvarta

⁵ program, ktorý oboznamuje mladých ľudí so základnými princípmi vytvárania a udržiavania si zdravých partnerských vzťahov

⁶ Škola zážitkov HARVART

⁷ kriminalita mládeže, stop násiliu a šikane, násilie páchané na ženách

⁸ CHE, BIO, OBN

⁹ Kyberšikana (NE)bezpečný svet online

(7 %)¹⁰ a odobratie osobných vecí (1 %). Časť z nich (3 %) sa vyjadrila, že incidenty riešila triedna učiteľka a školská psychologička pohovorom. Na otázku, či sa zúčastnili preventívnych podujatí v oblasti ochrany pred šikanovaním, väčšina respondentov (88 %) uviedla, že sa téme venovali pod vedením školskej psychologičky, 65 % deklarovalo, že vyplňalo anonymný dotazník o šikanovaní v škole, 51 % žiakov diskutovalo o problematike šikanovania na triednických hodinách, 28 % sa zúčastnilo besedy s touto tematikou a 25 % potvrdilo, že šikanovanie bolo obsahom vyučovania niektorých predmetov. Väčšina žiakov (84 %) prejavila dôveru svojim učiteľom pri riešení negatívneho správania sa žiakov. Výrazne veľký podiel respondentov (92 %) vedel, že školský poriadok rieši problematiku násilia a šikanovania, čo poukazuje na skutočnosť, že oboznámenie žiakov so školským poriadkom nebolo len formálne.

V rozhovore riaditeľka školy uviedla, že v aktuálnom školskom roku boli identifikované problematické vzťahy medzi žiakmi v Kvarte¹¹. Školská psychologička začala realizovať v tejto triede komplexný intervenčný program, ktorý pozostával z niekoľkých krokov: informovanie rodičov na spoločnom stretnutí v škole¹², otvorená diskusia v triede a identifikovanie problému, nastavenie nových pravidiel komunikácie a správania, opakované ciele intervencie školskej psychologičky medzi žiakmi a priebežné monitorovanie atmosféry v triede¹³. Rodičia žiakov boli o priebehu a výsledkoch intervenčnej činnosti preukázateľným spôsobom informovaní. V žiackom dotazníku zadanom školskou inšpekciou vo voľných vyjadreniach 2 respondenti zhodne uviedli, že v poslednom období sa vzťahy v triede mierne zlepšili.

Nastavený systém interevenčnej činnosti školskej psychologičky¹⁴ a jej intenzívna spolupráca s triednymi učiteľmi, žiakmi a rodičmi vytvárali predpoklad na budovanie pozitívnych vzájomných vzťahov v triednych kolektívoch, čo v súlade s interným školským monitoringom potvrdili aj výsledky dotazníka zadaného školskou inšpekciou.

2 ZÁVERY

Školský poriadok upravoval podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pred sociálnopatologickými javmi vrátane šikanovania, určoval zásady správania sa žiakov a formy výchovných opatrení v prípade ich porušenia. Škola organizovala preventívne podujatia, spolupracovala s inými organizáciami a pravidelne realizovala celoplošný monitoring na odhalenie negatívnych prejavov správania sa žiakov. V prípade ich výskytu školská psychologička navrhovala reálne intervencie na ich odstránenie, ktorých účinnosť potvrdili odpovede žiakov v dotazníku.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program
2. plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov na rok 2023/2024
3. školský poriadok
4. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
5. triedne výkazy, katalógové listy žiakov, triedne knihy
6. dokumentácia výchovnej poradkyne
7. dokumentácia koordinátorky vo výchove a vzdelávaní
8. dokumentácia školskej psychologičky
9. záznamy z riešenia problémových situácií v triede Kvarta v školskom roku 2023/2024

¹⁰ urážanie, vysmievanie sa, zastrašovanie, nadávky

¹¹ prostredníctvom celoškolského dotazníka 2023/2024

¹² Zo zápisnice z rodičovského stretnutia konaného dňa 20.11.2023 vyplynulo, že sa ho zúčastnili zákonní zástupcovia všetkých žiakov triedy.

¹³ online, prostredníctvom Edupage, Schránky dôvery (november 2023 – január 2024)

¹⁴ založený na častej kominácii so žiakmi (krátky „check-in“ cez prestávky), pozitívnej podpore a motivácii k zmene k lepšiemu

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Jana Kürtiová

Dňa: 03. 03. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Ing. Jana Kürtiová, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Edita Lysinová, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 25. 03. 2024 v Šamoríne

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Ing. Jana Kürtiová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Edita Lysinová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zasláť písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Edita Lysinová

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Jana Kürtiová

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti